

Geol. vjesnik	28	387—390	1 sl. u tekstu	Zagreb, 1975
---------------	----	---------	----------------	--------------

551.761(161.16.44)

ZARKO ĐURĐANOVIĆ, VLADIMIR JELASKA, DRAGO ŠATARA
i SVETISLAV NANIC

NALAZ GORNJEG TRIJASA NA PLANINI SVILAJI

U širem području planine Svilaje, 5-6 km sjeverozapadno od Muća, dokazane su naslage reta, na kojima konkordantno leži lijas.

Nedaleko sela Bočina, na putu Muć-Ogorje, proučavane su u više navrata naslage u podini *Lithiotis*-vapnenca. G. 1972. D. Šatara i V. Jelaska sa suradnicima snimili su približno 60 m debeo profil u uslojenim rekristaliziranim vapnencima i dolomitima koji slijede iznad masivnih srednjotrijaskih vapnenaca. Mikropaleontološkom analizom jednog uzorka pseudoooidne vapnenačke stijene utvrdio je Ž. Đurđanović nesigurne fosilne ostatke, koji su ukazivali na gornjotrijasku starost tih stijena. Ponukani tim podacima, V. Jelaska i S. Nanic snimili su 1973. god. detaljno uzorkujući, geološki profil. Da bi se dobili potpuniji biostratigrafski i superpozicijski odnosi snimljene su naslage do sigurnog srednjeg lijasa. Preparate tada uzorkovanih stijena pregledao je I. Gušić, potvrđujući raniju pretpostavku da su fosilni ostaci, u već spomenutoj pseudoooidnoj vapnenačkoj stijeni, noričko-retski (*Triasina hantkeni*, involutinide i dr.). Ž. Đurđanović izvršio je 1974. god. uzorkovanje u tim slojevima paralelno trasi ranije snimljenog profila. U izbruscima sakupljenih uzoraka nađeni su ovi fosili: *Triasina hantkeni* Majzon, *Austrocolomia rhaetica* Oberhauser, *Vidalina martana* Farinacci, *Involutina sinuosa* (Weynschenk) i dr.

U svrhu potpunijeg uvida u sastav gornjeg trijasa, dat ćemo kratki opis litološkog slijeda naslaga gornjeg trijasa otkrivenih nedaleko sela Bočina. U podlozi su vapnenci srednjeg trijasa (Kerner 1916), zastupljeni masivnim rekristaliziranim dolomitičnim vapnencima s rožnjacima, u kojima se mjestimično nalaze lumakele brahiopoda. Vapnenac je općenito zrnate potpore s raznim fosilnim ostacima inkrustira-

Sl. — Text-fig. 1

jućih organizama, kao i s čestim nakupinama organskog detritusa. Mjestimično se zapažaju krški fenomeni praćeni limonitno-boksitičnim i drugim terigernim materijalom. Opisani vapnenci po svom litološkom sastavu podsjećaju na Klimenta-vapnence iz Velike Paklenice (južni Velebit). Nakon nekoliko metara široke zone, pokrivene humusom i osulinskim materijalom (na stupu u prilogu označena kao stratigrafska diskordancija), slijede slojevi rekristaliziranog i dolomitiziranog vapnenca zrnate potpore, u kome pored fragmenata fosila dolaze brojni peleti, pseudoooidi, te grudice vapnenog mulja. Na ovim naslagama slijede stromatolitski dolomiti, koji predstavljaju vršni nivo gornjeg trijasa, a na njima konkordantno leže vapnenačke naslage koje po općem izgledu i mikrofacijesu odgovaraju donjem lijasu. Na njima slijedi srednjo-lijasni orbitopselski nivo - *Lithotis*-vapnenci.

DISKUSIJA

O emerziji nakon srednjeg trijasa u području planine Svilaje pisao je već Kerner (1916). Korolija & Majcen (1971) smatraju, da je u susjednom području (SE Kamešnica, Jabuka), nakon izdizanja anizičkih naslaga, faza emerzije trajala do lijasa, kada dolazi do transgresije. Sličnog je mišljenja i A. Šušnjara, koji je jednom od autora (Z. Đurđanović) pokazao u području istočne Svilaje (Zelovske staje, Bukova kosa), svega 10 km istočnije od razmatranog lokaliteta, transgresivan odnos lijasa i srednjeg trijasa. Emerzije u srednjem trijasu poznate su i u nekim drugim područjima vanjskih Dinarida Hrvatske, npr. Gorskom kotaru (Babić, 1968), Velebitu (Sokač, 1969) i dr. U spomenutim terenima gornji trijas je potpunije razvijen, i u bazi dolomitnog kompleksa gornjeg trijasa prisutni su klastiti, što u ovom dijelu Svilaje nije slučaj. Imajući podatke iz Gorskog kotara i Velebita, te utvrđeni ret u Svilaji, zapadno od Muća, može se pretpostaviti da je transgresija napredovala od sjeverozapada prema jugoistoku, pa je u području jugoistočne Kamešnice, prema Koroliji & Majcenu (1971), tek u lijasu more preplavilo paleostruktorno uzvišenje.

*Industroprojekt,
Savska 88a, 41000 Zagreb*

LITERATURA

- Babić, Lj. (1968): O trijasu Gorskog kotara i susjednih područja. - Geol. vjesnik, 21, 11-18, 1 karta, Zagreb.
Kerner, F. (1916): Erläuterungen zur geologischen Karte der Öster-Ungar. Monarchie SW-gruppe. Nr. 124, Blat Sinj und Spalato, 116. Wien.

- Korolija, B. & Majcen, Z. (1971): Geologija područja jugoistočne Kamešnice u srednjoj Dalmaciji. — Geol. vjesnik, 24, 35—46, 3 pril. Zagreb.
- Sokač, B. (1969): Paläostrukturen der Trias in dem Gebiete des Gorski kotar und des Velebitgebirges. — Bull. sci. Acad. Yugosl., (A) 14/5—6, 142—143. Zagreb.

Z. ĐURĐANOVIĆ, V. JELASKA, D. SATARA and S. NANIC

THE FIND OF THE UPPER TRIASSIC ON MT. SVILAJA
(DALMATIA, SOUTHERN CROATIA)

In 1916 F. Kerner reported on the stratigraphic gap in the area of Mt. Svilaja. According to B. Korolija & Z. Majcen (1971) an emersion had taken place after the Middle Triassic in areas adjacent to Svilaja (SE Kamešnica, Jabuka), continuing until the Lias. The transgressive relationship between the Triassic and the Lias was shown by A. Šušnjara, in the field, to one of the authors (Z. Đurđanović) in the region of eastern Svilaja (Zelovske Staje, Bukova Kosa). Some 10 km away from the said locality the presence of *Triasina hantkeni* Majzon, *Austrocolomia rhaetica* Oberhauser, *Vidalina martana* Farinacci, *Involutina sinuosa* (Weynschenk) has revealed an approximately 50 m thick complex belonging to the Upper Triassic, overlain continually by the Lias.

Received 9 April 1975.

Industroprojekt, Savska 88a, 41000 Zagreb